Lekcia 5 U lekára

Slovná zásoba:	musieť, spadnúť, bolieť, zub, zlomiť si, zlomená, o/vyšetriť, kašľať, trpieť, dýchať, báť (sa), pichať injekciu, očkovať, rana, nemocnica, lekár/ka, nádcha, horúčka, teplota, kašeľ, hrdlo, bolesť, kosť, ošetrenie, liečenie
Vetné väzby:	minulý čas 3. os. jednotného čísla: Čo sa deje? Čo sa stalo?...ja som zdravý, ty si zdravý, my sme zdraví, má boľavú nohu/bolí ho noha/má bolesť nohy
Funkčné frázy:	Čo ťa bolí? Čo ho/ju bolí? Ako sa cítiš? Koľkí z nás... ? Necítim sa dobre.
Inštrukčný jazyk:	ukáž, pomenuj, zaznamenaj do tabuľky, napodobni
Pomôcky:	TÉMA 7 Foto Hýbeme sa, športujeme; TÉMA 7 Foto Zdravie; TÉMA 2 Foto Kde žijeme – fotografie č. 3 a č. 4; Hláskovo Čo robí v nemocnici; Hláskovo A16

1. Privítanie

Učiteľ sa s deťmi privíta pesničkou *Poď cvičiť* [1], ktorú prehrá z počítača. Počas pesničky deti ponechá voľne tancovať a napodobňovať deti vo videu: *Napodobňuj deti vo videu/zatancuj si podľa videa*.

2. Naladenie na tému

Učiteľ plynulo nadviaže na text pesničky a vyzve deti k ďalším pohybovým športovým aktivitám.
U: *Poďme plávať/hrať futbal/hrať tenis/hrať volejbal/hrať basketbal/lyžovať/bicyklovať...*
Deti pohybom imitujú činnosti, pre ktoré ich učiteľ vyzve. A na otázku učiteľa ***Aký je to šport?*** odpovedia jednoslovne: ***plávanie, futbal, tenis, volejbal, basketbal, lyžovanie, cyklistika...***

3. Dialóg Vieš to?

Učiteľ umiestni niekoľko fotografií vybraných športov na tabuľu pod seba, pričom vytvorí tabuľku (ukážka nižšie)*: Zaznamenajme do tabuľky, aké športy vieme.* Deti spoločne s učiteľom zaznamenávajú, či vedia alebo nevedia robiť vybrané športy.

ŠPORT	VIEŠ...?	NEVIEŠ...?
	✔ ✔	X X X X X
	✔	X X X
	✔ ✔ ✔	X X
	✔ ✔	X X

Učiteľ zaznamenáva symbolmi ✔ alebo **X** spôsobilosť vykonávania športov na základe dialógu s deťmi.
Pýta sa:

[1] https://www.youtube.com/watch?v=MUz1Ml8BhNo

U: *Vieš lyžovať?*
D: *Áno, viem lyžovať./Nie, neviem lyžovať.*
U: *Vieš plávať/sa bicyklovať?*
D: *Viem plávať/sa bicyklovať./Nie, neviem plávať/sa bicyklovať.*
Ďalšie možné otázky, ktoré učiteľ kladie deťom.
Vieš hrať futbal?
Vieš rýchlo behať?
Vieš plávať?
Vieš skákať do diaľky?
Vieš robiť drepy?
Vieš robiť kotúľ?
Vieš sa bicyklovať?
Vieš sa kolobežkovať?
Pozn. pre učiteľa: Počet športových aktivít v tabuľke určí učiteľ s ohľadom na jazykovo-komunikačnú úroveň detí. V závere dialóg vedú deti medzi sebou navzájom.

Po vyplnení tabuľky deti spoločne s učiteľom zrekapitulujú výsledky prieskumu spôsobilosti vykonávať vybrané športy. Učiteľ sa v rozhovore pýta ***Koľkí z nás*** *vedia plávať*? *Koľkí z nás vedia lyžovať?* Resp. *Koľko detí vie plávať? Koľko detí vie hrať futbal?*
Koľkí z nás *nevedia plávať?* ***Koľkí z nás*** *nevedia lyžovať?*
V závere dialógu nasleduje objasnenie termínu ***zdravý/ja som zdravý/ty si zdravý/my sme zdraví.***
U: ***Môžeš*** *teraz cvičiť/plávať/skákať? Ak áno, tak si zdravý. Ak* ***nemôžeš*** *teraz cvičiť/skákať/plávať a niečo ťa bolí, ak sa necítiš dobre, tak si chorý*.

4. Aktivita bez a so slovnou odpoveďou

Učiteľ po predchádzajúcej aktivite pracuje s fotografickým materiálom (TÉMA 7 Foto Zdravie). Učiteľ sa pýta jednoduchými otázkami na ich obsah. *Čo vidíš na fotografii? Čo sa deje? Čo sa stalo?* Takto získa prehľad o slovnej zásobe detí v tejto téme. Aktivita pokračuje v troch krokoch.

Krok 1

Po spontánnych odpovediach detí učiteľ ukazuje na jednotlivé fotografie a komentuje najviac dvojslovnými pomenovaniami: *boľavá noha, nádcha, boľavé brucho, boľavé hrdlo, boľavý chrbát, injekcia, zranené koleno, horúčka*.

Krok 2

Učiteľ vyzve deti, aby ukázali na fotografiu, o ktorej hovorí. Pomenúva v rôznom poradí, čím overuje porozumenie významu slov. Po zvládnutí tohto kroku deti tiež slovne komentujú obsah fotografií s ukazovaním.

Krok 3

Učiteľ komentuje fotografie **len jednou z nižšie uvedených vetných alternatív**. Rovnako postupuje ako v predchádzajúcich dvoch krokoch. To znamená najskôr deti ukazujú na opisovanú fotografiu, následne sa vetne vyjadrujú.

Chlapec ***má zranenú nohu****./ Chlapec má boľavú nohu./Chlapec* ***má bolesť*** *nohy./ Chlapca* ***bolí*** *noha.*
Chlapec má nádchu.
Dievča má bolesť brucha./Dievča bolí brucho.
Dievča má zlomenú ruku./Dievča má bolesť ruky./Dievča bolí ruka.
Chlapec má boľavý zub./Chlapec má bolesť zuba./Chlapca bolí zub.
Chlapec má boľavé hrdlo./Chlapec má bolesť hrdla./Chlapca bolí hrdlo.
Dievča má boľavý chrbát./Dievča
má bolesť chrbta./Dievča bolí chrbát.

Lekár pichá injekciu./Lekár očkuje.
Chlapec má boľavé koleno./Chlapec má rozbité koleno./Chlapca bolí koleno.
Dievča má horúčku./Dievča má v ruke teplomer./Dievča má teplotu.

5. Pieseň Hlava, ramená, kolená, palce

Pre zmenu a účely udržiavania dynamiky lekcie je vhodné s deťmi zaspievať pesničku s ukazovaním Hlava, ramená. Učiteľ usmerňuje obmeny, môže ich viesť k spevu **nahlas/potichu, v pomalom/rýchlom tempe, s vynechaním jedného slova (tichá pauza)** a pod.

6. Aktivita Kto lieči a kde sa liečime?

Učiteľ stále pracuje s fotografickým materiálom (TÉMA 7 Foto Zdravie + TÉMA 2 Foto Kde žijeme – foto č. 3 a č. 4) s cielením na slovnú zásobu *ambulancia, lekár, sestrička, nemocnica, ošetriť, lieky, injekcia.* Učiteľ rozvinie voľný dialóg k jednotlivým fotografiám.

U: *Chlapec je zranený. Chlapec má boľavé koleno. Kto mu poskytne pomoc?/Kto mu pomôže? Kde dostane pomoc? Kto pichá injekcie? Môžem ja pichnúť injekciu chorému chlapcovi? Kde musím/musíme/musí ísť chlapec s boľavým kolenom?*

7. Pantomíma V nemocnici

V nadväznosti na predchádzajúcu aktivitu učiteľ navodí situáciu, že jedno z detí hľadá pomoc v nemocnici. Úlohou jedného dieťaťa je pantomimicky znázorniť zdravotný problém, ďalšie dieťa tiež pantomimicky predvedie, ako mu pomôže. Po zahraní jednotlivých scénok ostatné deti hádajú, o aké zranenie išlo a aké ošetrenie mu bolo poskytnuté.

U: *Si chorý/zranený. Predveď, čo ťa bolí.*

Nasleduje pantomíma. Po predvedení deti hádajú.

U: *Poskytni mu pomoc/ošetrenie/liečenie.*

Pozn. pre učiteľa: Učiteľ v tejto aktivite voľne pracuje so slovnou zásobu. Ak niektoré slová deti nepoznajú, učiteľ ich uvedie a gestami/obrázkom objasní ich význam. Nie všetky slová si deti musia osvojiť.

8. Aktivita s kartami Hláskovo Čo robí v nemocnici (doplňujúca aktivita)

Alternatívou v tejto lekcii je využitie obrázkového materiálu Hláskovo (Hláskovo Čo robí v nemocnici, Hláskovo A16). Aktivita sa viaže na nácvik slovnej zásoby v téme zdravie a starostlivosť o ľudské telo.

Kto je to? **Čo je to?** **Aký/Aká je?**

lekár | sestra | pacient | teplomer | stetoskop | injekcia | chorý | zdravá

9. Záver

V závere si deti vypočujú pesničku *Šampión*[2]. *Počúvanie učiteľ ukončí otázkami Kto je šampión* a *Čo je v športe dôležité? Tešíš sa, keď športuješ s kamarátmi?*

[2] https://www.youtube.com/watch?v=cQv1eniCymo – Miro Jaroš *Šampión*: *Viac než šampión je byť kamarát, víťazstvo je, že máš ma rád*.